

synes, at hele vor Industri og vor Fabrikvirksomhed her hjemme bliver, jo længere der gaar des mere kostbar og paatrængende i umaadelig mange Retninger. Paa Grund af den store Toldbeskyttelse opblomstrer der jo omkring kunstige Industrier, som ikke kunne bestaa paa anden Maade end ved disse kunstige Beskyttelsesmidler, og saa ere vi gentagne Gange med til her fra Rigsdagen at vedtage Lovbestemmelser, som yderligere skulle begunstige disse Virksomhedsgrene og de Folk, der deltage deri. Det gælder særlig da med Hensyn til Børnearbejdet, som jo foreslaas indskrænket til det 14de Aar for alle disse Virksomheders Vedkommende. Det kan jo i det hele taget være meget stor Tvivl underkastet, hvorvidt det er rigtigt at gaa til disse meget indskrænkende Bestemmelser der; thi i Forhold til hele den store Mængde af arbejdende Børn er det jo kun et ganske forsvindende Antal, der er beskæftiget i disse Fabrikker eller i Industrien. For Kjøbenhavns Vedkommende, saa vidt jeg kan se efter de statistiske Oplysninger, vi have faaet gennem samtlige Skoler, viser det sig, at der her i Byen arbejder af Børn under 14 Aar uden for Hjemmene mellem 9 og 10,000 i det hele, men i Fabrikkerne, som ere Fabriktilsynet underkastede, arbejder der kun halvandet Tusinde, altsaa knapt nok $\frac{1}{6}$ af alle de Børn, der arbejde uden for Hjemmene her i Kjøbenhavn og paa Frederiksberg. Og der er vel ingen Tvivl om, at største Delen af disse Børn, som arbejde i de Virksomheder, ere bedre og gunstigere stillede end mange af de Børn, som arbejde rundt omkring i de private Erhverv, løbe som Bydreng eller Mælkedreng, eller som ere Barnepiger, kort sagt arbejde i disse mange forskellige Erhverv, som Børn drive her i Kjøbenhavn. I hvert Fald: de, som arbejde i Fabrikkerne, ere jo og blive jo særlig ved dette Lovforslag her underkastede Tilsyn, saa at det paases, at det skal være rummelige, friske og luftige Lokaler, de skulle arbejde i, og at Tiden for deres Arbejde begrænses, saa at det virkelig ikke kan siges, at de blive overanstrengte eller ødelagte derved. Dermed vil jeg ikke sige, at man skulde gaa videre i Forbud mod Børnearbejde, og ogsaa

bringe det videre ud til alle de arbejdende Børn. Det er i det hele taget et meget tvivlsomt Forhold dette, at gribe saa energisk ind over for Forældrene med Bestemmelser om, hvad Arbejde de maa lade deres Børn udføre, hvor de maa lade dem arbejde, og hvor meget de maa lade dem arbejde. Jeg tror i det hele taget ikke, at vi her i Landet skulle klage over, at der arbejdes for meget hverken af store eller smaa, jeg tror tværtimod, at Lediggang uden Opsyn i de allerfleste Tilfælde vil være meget, meget værre for disse Børn, end at de arbejde en Del af deres Tid, og det kunne vi jo ikke være blinde for, at en Del af de Børn, vi her afskære fra at komme til at arbejde paa Fabrikker, maa ske derved blive bragte til at søge andet, mere usundt Arbejde eller til at løbe paa Gaden uden Opsyn, naar Forældrene ere nødte til at tage Arbejde andetsteds. Der kan i det hele taget siges meget mod hele denne Indgriben i Børnearbejdet her, men jeg har dog ikke fundet tilstrækkelig Grund til at skille mig fra Flertallet med Hensyn til Bestemmelsen om Børnearbejdet i Fabrikker, det er jo en Forbedring af det forelagte Lovforslag, thi vitterligt siger jo Flertallet, at Børn kunne begynde at arbejde ved det 12te Aar, saaledes skal det være i de første 5 Aar, og efter de 5 Aars Forløb kan Ministeren give Tilladelse til, at 12-aarige Børn blive beskæftigede i Fabrikker. Naar den ærede Ordfører talte om, at han ikke vilde kunne gaa med til, at Ændringsforslaget under Nr. 47 eller 48 blev bragt hen paa den Plads, der er foreslaaet af det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger), som nu talte, altsaa under § 4, vil jeg dertil sige, at det har jeg ikke noget imod, og jeg tror ogsaa, at der er adskillige af det samme Flertal, som heller ikke have noget imod, at vi føre denne Lovparagraf hen paa den Plads, hvor den i Virkeligheden hører hjemme. Thi jeg vil ikke have det betragtet som en ren Undtagelsesbestemmelse, at vi give Børn under 14 Aar Lov til at arbejde, det maa efter dette Lovforslags Karakter være saaledes, at 12 Aar er Grænsen i de første 5 Aar, og at Ministeren efter de 5 Aars Forløb maa give Tilladelse til, at de arbejde under de 14 Aar,